У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City. N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly: 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 24. ЧЕТВЕР, 5-го ЛЮТОГО 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 5, 1970 No. 24. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 4 лютого 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕСА ПІДКРЕСЛЮЄ ТОЙ ФАКТ, що бюджетовий проєкт федерального бюджету на 1971-ий рік посередньо передбачає збільшення числа безробітних в найближчому фінансовому році. В бюджетовому проєкті передбачено, що у фінансовому році на допомогу безробітним треба буде видати більші суми, як в роках 1969 і 1970. І так в 1969 році на безробіття призначена була сума 895,000-000, на 1970-ий рік передбачена сума 1,138,000 долярів, а на виплату безробіття у фінансовому році, що скінчиться 1971-го року — 1,238,000. Число безробітних може бути ще більше, бо ті, що вперше шукають праці і її не знаходять, не дістають допомоги.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ПОВІДОМИВ, що в березні цього року мають покликати до військової служби 19,000 рекрутів, стільки саме, що і в лютому цього року. Всі ці рекрути будуть приділені до армії, бо фльота і летунство мають потрібне число добровольців. Департамент Оборони повідомляє, що цього року передбачається покликати до служби у збройних силах ЗСА 225,000 рекрутів, а в 1969 році покликали були 290,000. Пересічно на один місяць припадає кликати до військової служби 18,700 рекрутів.

В РЕСПУБЛІЦІ КОСТА РІКА в недільних виборах вибрали на президента країни Хозе Фіґереса Феррера, члена Національної Визвольної Партії, прихильника ліберальних соціяльних реформ. Фіґерес переміг Марія Еченді Хіменеза, члена Національної Уніфікаційної Партії, яка була при владі впродовж останніх чотирьох років. Три інші кандидати на президента дістали мале число голосів. В Конґресі, який має 57 членів, контролю затримає Національна Визвольна Партія, яка має 29 членів леґіслятури. Новообраний президент Фіґерес має 63 роки, він є засновником своєї партії, яка тепер бажає, щоб її провідний член здійснював демократичну соціяльну програму.

ҐРАВНДҐОҐ АБО ВУДЧОК — це тварина, що живе в Америці й Канаді, яка допомагає передбачати час приходу теплої погоди тим людям, що на основі традиції цим цікавляться. Старші пам'ятають, що на рідних землях передбачали погоду на основі того, як було на Стрітення, 15-го лютого. Як не було тоді сонця і було холодно, то люди казали, що „ведмідь буду розбиває, бо буде вчасна весна". В Америці це передбачення прив'язане до 2-го лютого, коли тварина - гризун ґравндґоґ або вудчок виходить із зимової криївки, щоб побачити свою тінь. Цього року в понеділок падав дощ і був холод, і ґравндґоґ не міг бачити своєї тіні. Передбачають вчасну весну, хоч покищо, дощ і холод і весни не чути.

У СВІТІ

ВПРОДОВЖ ЧОТИРЬОХ ДНІВ ВЕЛИСЯ бої між Ізраїлем і Сирією в обширі верховини Ґоляну, яку ізраїльці окупували у червневій війні в 1967 році. З обох боків брали у тих боях участь танки, гармати й літаки. Комунікати з обох сторін — один одному перечать, прославляючи тільки власну перемогу. Сирія дотепер була пасивним глядачем ізраїльсько - єгипетських та ізраїльсько - йорданських зударів. Активний виступ Сирії прославляється в арабській пресі, як доказ єдиного фронту арабів в їх боротьбі проти спільного ворога.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ПОВІДОМИВ Америку, що він „примушений" доставити нову зброю Єгиптові ніби внаслідку американських достав зброї Ізраїлеві. Совєтські амбасадори в Британії, Франції й Америці відвідали в тому самому дні міністрів закордонних справ названих держав. Не виявлено змісту їх заяв і розмов. Заяву про транспорти зброї до Єгипту передано окремо.

В ІЗРАЇЛІ ПЕРЕВОДИЛИ слідство в справі двох вибухів з трагічними наслідками. Недалеко Тель Авіву вибухла амуніція в одній фабриці, вбивши двох робітників. У порті Елят вибух стався на вантажному автомобілі, що віз міни із здобутого ізраїльцями скельного острівця Шадван. Згинуло тоді 20 вояків і цивільних осіб. Стверджено, що вибух стався внаслідку занедбання — роззброїти міни перед їх навантажуванням.

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ НАРАХОВУЄ тепер 20 мільйонів осіб, на три мільйони більше за останніх десять років. У Південному В'єтнамі живе 17 мільйонів людей, теж на три мільйони більше за останнє десятиріччя. Ці цифри проголосив перший секретар компартії Північного В'єтнаму Ле Дуан, заповівши ще раз, що 37-мільйоновий в'єтнамський нарід буде об'єднаний під комуністичним проводом — після прогри ЗСА.

ДО ПАРИЖУ ПРИБУВ з неофіційними відвідинами мароккайський король Гассан II з великим штабом своїх співробітників. Вони зайняли 90 кімнат у паризькому готелі Крелльон. Король Гассан старається за посилену допомогу зброєю і промисловими виробами від Франції. Альжир, Марокко і Тунізія були раніше французькими колоніями. Король Гассан відвідав куртуазійно туніського президента Габіба Бурґібу, який перебуває в лікуванні в одній паризькій клініці.

У МОСКВІ ПОЧАЛИ ставити п'єсу Віктора Лаврентєва „Чоловік і ґльоб", в якій, між іншими, є одна ява з президентом Рузвелтом і його дорадником Гаррі Гопкінсом. Рузвелт — виходить з їх діялогу — знав про пляновану японцями атаку проти Перл Гарбору, але хотів використати ту подію задля розвитку американської атомової зброї, щоб запанувати над світом. Всі ті подробиці — не згідні з історичною правдою.

ФІЛІППІНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ФЕРДИНАНД МАРКОС ПЕРЕСТЕРІГ студентів проти продовжування демонстрацій та будь - яких нагальних виступів. Наприкінці минулого тижня кількатисячна юрба студентів пробувала вдертися до президентського палацу й поліція стріляла до демонстрантів. Чотири студенти згинули, багато було поранених. Маркос заявив на пресовій конференції, що поліція не стрілятиме до мирних демонстрантів, але спричинники насильних актів мусять рахуватися з наслідками. Він закинув комуністичним провокаторам вину у тій минулотижневій події.

БРИТІЙСЬКІ КОНСЕРВАТИСТИ РІШИЛИ йти у найближчих парляментарних виборах, які відбудуться в травні 1971 року, під гаслом „закон і порядок". Ліве крило Консервативної партії воліли б гасла з ділянки соціяльних реформ. Консервативна партія сподівається вернутися до влади, бо хоча господарська ситуація в Британії значно поправилась і соціялістичний уряд переводить деякі милі жінкам і молоді реформи, проте загальний настрій не корисний соціялістам.

Президент пропонує компроміс в справі фондів, проти яких поставив вето

Вашингтон. — Президент Ніксон вислав листа до спікера Палати Репрезентантів Джана МекКормека, в якому пропонує компромісову розв'язку тих збільшених фондів на Департамент Здоров'я, Освіти й Добродійности, проти яких він поставив був вето, бо уважав, що вони спричинять збільшення інфляції. Конґрес схвалив був 19.7 більйона долярів, хоч Уряд пропонував видаткувати тільки 18.6 більйона. Президент заявляє, що він підпише законопроєкт, коли Конґрес схвалить 19,057,-125,700 для Департаментів Здоров'я, Праці і для Уряду Економічних Можливостей. Над пропозицією Президента Палатна Підкомісія Видатків мала нараджуватися 4-го лютого, а в четвер 5-го лютого цю справу мала б вирішити Палатна Комісія Видатків. Сенат схвалив резолюцію про те, щоб Департаменти Здоров'я і Праці діставали фонди в такій самій висоті до кінця лютого ц. р., як це було схвалено минулого року. В Конґресі невдоволення з пропозиції президента Ніксона ,і не знати, як цю справу вирішить повна Палата, де більшість демократів голосувала за більші фонди на освіту.

Сенат схвалив 3.1 більйона долярів на автостради

Вашингтон. — Сенат більшістю 83-ох до 4-ох голосів прийняв законопроєкт, згідно з яким Федеральний Уряд мав би давати позички або й дарунки у висоті двохтретіх тих видатків, які окремі міські управи призначать на розбудову так званого масового транспорту. Фонди Федерального Уряду могли б бути вжиті і на закуп теренів, потрібних на шляхи, та на влаштування, потрібне до будови шляхів. Секретар транспорту Джан А. Волпі назвав той день, в якому Сенат схвалив повищу ухвалу історичним днем. Досі Федеральний Уряд не давав фондів на поправу міського масового транспорту. Тепер цю справу має вирішити Палата Репрезентантів, яка почне переслухання в березні. Сенат відкинув пропозиції двох сенаторів, Кренстана з Каліфорнії та Ґуделя з Ню Йорку, щоб на розбудову масового міського транспорту схвалити 10 більйонів долярів.

Мале число шкіл здійснило наказ Найвищого Суду в справі об'єднання

Атланта, Джорджія. — Найвищий Суд ЗСА наказав був до 1-го лютого ц. р. об'єднати школи для білих і чорних учнів, але незначне число шкіл здійснило цей наказ, і в перших днях лютого деякі школи були закриті тимчасово, інші були вповні збойкотовані білими учнями, а деякі школи навчали тільки білих учнів, як це було перед найновішим зарядженням Найвищого Суду. Три школи в стейті Луїзіяна об'єднали білих учнів із чорними, дві зробили це в стейті Міссіссіппі і одна на Флориді. Не було жадних заворушень в тих 30-ох шкільних округах, де мало бути об'єднання шкіл. Недалеко Бірмінґгему в Алябамі шкільна влада мусіла закрити дві школи, бо була загроза, що в цих школах підкладуть бомби. Деякі школи просили відкласти реченець об'єднання шкіл, щоб можна були здійснити потрібні приготування, і їм дозволено це зробити. Інші школи плянують діяти як приватні навчальні заведення, і тоді зможуть вони обслуговувати тільки білих учнів.

Секретар скарбу передбачає сповільнення інфляції і менші відсотки

Ню Йорк. — Секретар скарбу Дейвід М. Кеннеді, промовляючи на прийняттю з приводу започаткування кампанії для продажу федеральних ощадностевих бондів заявив, що перелім у збільшуванні інфляції ближчий, якби це могло здаватися, і що внаслідок припинення збільшення темпу інфляції можна сподіватися, що будуть зменшені відсотки від позичок. Кеннеді промовляв до зібраних на прийнятті банкірів, промисловців, провідників робітничих спілок та урядовців із федеральних аґенцій і сказав їм: „Ми оце зачинаємо мати успіх в осягненні цілі, яку поставив собі Президент — зменшити інфляцію". Заява секретаря скарбу мала негайний вплив на біржу, де ціни на акції впродовж однієї півгодини збільшилися були на більше, як 14 пунктів.

Грабарі в Ню Йорку далі страйкують

Ню Йорк. — Страйк Спілки грабарів у цьому місті триває вже четвертий тиждень, і тисячі померлих лежать в підвалах, ґаражах, під шатрами та в інших „схованках" на цвинтарях в районі метрополітальної округи. В членів родин померлих з кожним днем зростає біль внаслідок такої зневаги тлінних останків покійників. Стейтові посередники марно стараються помирити представників спілки грабарів і власників цвинтарів. Теперішні заробітні платні грабарів занизькі, але їхні вимоги такі великі, що важко заключити новий договір про працю.

У Ню Йорку відбудеться Педагогічний Семінар

Ню Йорк. — Крайова Виховна Рада — Координаційний Центр Шкільних Рад у ЗСА, влаштовує для учителів суботніх шкіл українознавства та зацікавлених справою навчання і виховання Педагогічний Семінар, що відбудеться у неділю 15 лютого в год. 2-ій по пол. у Народному Домі при 142 Друга аве., заля ч. 22. У програмі: інспектор Головної Шкільної Ради УПЦ — ЗСА проф. Ю. Бобровський прочитає доповідь „Загальна дидактика в школах українознавства", проф. д-р С. Карпінська — „Навчання української мови на середньому і вищому ступнях". Після кожної доповіді — запитання й дискусія.

Участь у Педагогічному Семінарі обов'язкова для всіх учителів і практикантів шкіл українознавства всіх Шкільних Рад Метрополітальної Округи (стейти Н. Й., Н. Дж., Коннектикат): для некваліфікованих учителів, щоб вони доповнили свої кваліфікації, а для кваліфікованих, щоб могли поділитися своїм досвідом під час дискусії.

В сенатській Комісії закордонних справ знову критикують Президента

Вашингтон. — Після довшої перерви сенатська Комісія для закордонних зв'язків розпочала в минулий вівторок 3 лютого ц. р. переслухування в справі американської політики супроти В'єтнаму. Формально діється це у зв'язку з зголошенням кількох резолюцій, між ними в першу чергу резолюції республіканського сенатора з Ню Йорку Чарльса Ґуделла, який в справі політики супроти В'єтнаму солідаризується з ліберальними демократами. Резолюція сенатора Ч. Ґуделла закликає до відкликання з В'єтнаму всіх без винятку американських збройних сил найдалі до 31 грудня ц. р. Інші резолюції дещо поміркованіші, вимагаючи, наприклад, визначення термі- відкликання американських військ з В'єтнаму в залежності від того чи південно-в'єтнамський уряд поширить базу свого партійно-політичного існування і скасує пресову цензуру. Перший день того переслухування був виповнений атаками проти пляну през. Р. Ніксона щодо „в'єтнамізації" В'єтнамської війни. Доцільність „в'єтнамізації" заперечували сенатори Чарльс Ґуделл і демократичний сенатор з Айови Гаролд Юз. Різко виступив проти політики през Ніксона також голова тієї Комісії, давній противник участи Америки у В'єтнамській війні сенатор Дж. В. Фулбрайт. Критиковано теж віце-президента Спіро Еґню за його „залякування" преси і ніби спонукування її припинити критику в'єтнамської політики Уряду.

Папа дещо поступився в справі целібату в Римо-католицькій Церкві

Рим. — Папа Павло VI признав у листі до державного секретаря Апостольської Столиці кардинала Жана Віллльо, що в Римо-католицькій Церкві можуть настати винятково випадки, в яких треба допустити жонатих священиків до виконування душпастирських функцій. Таке може бути в тих єпархіях, де значний брак духовників. Але це може діятися тільки у винятковах випадках і в місцевих умовинах. Зрештою Папа підтримав своє давнє становище про необхідність збереження целібату в Римо-католицькій Церкві та закликав голляндську ієрархію і духовників „перевірити своє становище". Однак Папа висловив при тім свої глибокі почування для голляндського духовного світу й усіх голляндських католиків. Цей лист Папи — за найпершими коментарями — є спробою вимінути гострий конфлікт між Апостольською Столицею і Католицькою Церквою в Голляндії та промостити шлях до дискусії, тим паче, що сам Папа згадав у тому листі, що найближчий Синод католицьких єпископів знову повинен зайнятися такою гострою проблемою, як потреба більшого допливу молоді до теологічних студій. З уваги на різке й непоступливе становище Папи Павла VI в справі целібату голляндський кардинал Бернард Альфрінк відмовився поїхати до Риму на зустріч з Папою — тепер Папа неначе відчинив двері для такої зустрічі.

Косиґін написав листа до Ніксона в справі Близького Сходу

Вашингтон. — З Білого Дому виявлено, що в минулу суботу совєтська амбасада у Вашингтоні переслала президентові Ніксонові листа від совєтського прем'єра Алексея Косиґіна. Змісту того листа ще не оприлюднено і відповідь на нього прийде в найближчих днях. Сказано тільки, що Косиґін вказує на загострення ситуації між Ізраїлем і його арабськими сусідами та на конечність приспішення посередницьких заходів „чотирьох великих". Косиґін натякає теж прозоро на можливість дальших великих достав зброї Єгиптові ніби задля зрівноваження достав, що їх робить Америка в користь Ізраїлю. В тому самому дні совєтські амбасадори у Лондоні й Парижі передали там також листи Косиґіна, але, мабуть, не однакового змісту. У вівторок 3 лютого у Ню Йорку відбулася нова конференція амбасадорів ЗСА, СССР, Британії й Франції над справою ізраїльсько-арабського замирення. Совєтський амбасадор Яков Малік і американський амбасадор Чарльс Йост один одному закидували, що з вини їхніх держав не можна знайти спільної розв'язки. Малік наполягав, щоб припинити дискусію та приступити до формулювання конкретного проєкту замирення. Однак це річ неможлива, поки нема згоди між ЗСА і СССР у таких засадничих справах, як кордони Ізраїлю та терористично-партизанська акція арабських революційних організацій. Наради продовжуються, причому Франція грає ролю компромісового посередника.

В Чехо-Словаччині вичищують з лібералів не тільки провід, а й усю партію

Прага. — Очолюваний Ґуставом Гусаком провід комуністичної партії Чехо-Словаччини започаткував заходи для проведення основної чистки не тільки в провідних колах, але також і в усій партії. Головною метою цих заходів вичистити чехословацьку компартію з елементів прихильних до лібералізаційного курсу А. Дубчека і зробити її більш правовірною і здисциплінованою. Центральний Комітет КПЧ розіслав усім обласним і місцевим клітинам обіжника з наказом перевести розпитування кожного з-поміж півтора мільйона членів компартії, щоб встановити, як і в якій мірі ставився він до реформ 1968 року і до серпневої окупації ЧССР того ж року. Кожен із членів компартії мусить зокрема відповісти на питання, чи він виправдує совєтську інвазію і чи вважає її конечною для інтересів комуністичного будівництва в ЧССР. Від докладної відповіді на всі питання залежатиме видача членських леґітимацій, значить дальша приналежність даного комуніста до компартії. В поінформованих колах обраховують, що внаслідок цієї перевірки з комуністичної партії ЧССР усунуть від 500 до 750 тисяч членів. Досі названа компартія нараховувала півтора мільйона членів й охоплювала майже десять відсотків усього населення Чехо-Словаччини, то значить, що до партії належав кожен десятий мешканець ЧССР. Совєтські окупанти вважають, що така кількість членів надто велика, бо ж у самому Совєтському Союзі комуністична партія охоплює тільки 6 відсотків населення.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У ВІРДЖІНІЇ

На знимці (зліва): Д. Андерсон, Лев Блонарович, М. Андерсон, І. Руденко, губернатор Линвуд Голтон, проф. Філімон Ковтонюк, який організував цю зустріч і очолював делеґацію, І Руденко, І. Таран, М. Таран, С. Костик.

День 26 січня 1970 року ввійде в історію української громади у Вірджінії.

Вірджінія — це мати американської країни. Тув в місті Вілліямсбурґу й околицях відбувалися найважливіші події, що привели до проголошення незалежности американської держави. Тут відомий Патрик Генрі проголосив гасло „Свобода або смерть", що нагадує нам українське козацьке „здобути, або дома не бути", тут звеличили великого сина Вірджінії Джорджа Вашинґтона, про якого писав наш національний геній Т. Шевченко: „Коли ми діждемося Вашинґтона, з новим і праведним законом? А діждемось таки колись". Тут відбувалися приготування для проголошення незалежности З'єднаних Стейтів Америки. Часто називають Вірджінію матір'ю президентів Америки. Звідси вийшли: Джордж Вашинґтон, Томас Джеферсон, Медісон, Монро, Гаррісон, Тейлор, Вільсон.

Тут вперше в історії, 26-го січня 1970 року відбулося проголошення Українського Дня Незалежности губернатором Голтоном. І якщо хтось буде мати хвилину вільного часу, то буде дуже доцільним написати кілька слів подяки губернаторові Вірджінії. А якщо буде більше часу, то відвідати в часі вакацій місто Вілліямсбурґ, недалеко Вашинґтону.

В суботу 17 січня 1970 р. відбулася інавґурація губернатора Лінвуда Голтона,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Січневі Роковини в Сан Франсіско

Сан Франсіско. — З ініціятиви й заходами Відділу УККА у неділю 1-го лютого відбулась Січнева Академія, в залі при українській православній церкві. Святкове слово виголосив проф. Тарас Лукач, із сольоспівами виступали пані Зоря Персидська в супроводі акомпаніятора Теда Гопкінса і Віктор Шведко — при фортеп'яні п-ні Діденко: Мішаним хором диригувала п-ні А. Наріжна. Крім того, відповідні вірші деклямували панни Ляриса Шулежко та Настя Базальська. Присутніми на Святковій Академії були українці з Сан Франсіска, Овкленду й околиць, а також американські приятелі. Газета „Сан Франсіско Кронікл" з 26 січня інформувала у відділі коротких повідомлень, що в четвер над ратушею Сан Франсіска повівав український прапор.

Богдана Кекіша призначено директором економічних дослідів

Ню Йорк. — „Волстріт Джорнал" з 20 січня 1970 р. помістив повідомлення про нові найменування у великій фірмі „Муді Інвесторс Сервіс". Між іншими призначеннями на нові посади, ця фірма найменувала українського економіста Б. Кекіша директором економічних дослідів. Богдан Кекіш прибув з батьками з повоєнної Европи до ЗСА, закінчив Сити Коледж у Ню Йорку, продовжував студії з економіки в Нюйоркському університеті, потім у Колюмбійському університеті, де одержав диплом маґістра з економії. Від 1956 р. він розпочав працювати у фірмі „Муді Інвесторс Сервіс", у 1963 р. був іменований головним економістом, а в 1965 — заступником президента фірми. Богдан Кекіш є членом Американської Економічної Асоціяції, Американського Статистичного Товариства та ін. американських товариств і установ цього профілю. У молодших роках він співав у хорі „Думка", належить до Пласту; члени родини Богдана Кекіша належать до УНСоюзу.

Богдан Кекіш

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОГО ДИРИГЕНТА ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ

Вінніпеґ. — У 1969 р. минуло 25 літ від часу смерти великого українського диригента, композитора і етнографа сл. п. Олександра Кошиця. У неділю 8 лютого ц. р. в залі Плейгавз Театру, заходами хору ім. О. Кошиця, відбудеться концерт на пошану великого мистця. Крім концертової частини, буде доповідь д-ра П. Маценка про діяльність Олександра Кошиця. Виступатимуть також баритон Ярослав Щур і чоловічий та жіночий хори ім. О. Кошиця, під диригуванням Володимира Климкова.

ЗИМОВИЙ СУМІВСЬКИЙ ТАБІР У БЕЛЬҐІЇ

Брюссель. — Від 25 грудня м. р. до 3-го січня 1970 у таборовій Оселі „Франкополе" тривав зимовий сумівський вишкільно-відпочинковий табір, організований Крайовою Управою СУМ в Бельґії. Ще немає відомостей про кількість учасників, але на минулорічному зимовому таборі було понад 70 осіб, хлопців і дівчат. Для таборян були заплановані доповіді, літературні вечори, мандрівки на лещетах і самодіяльні концерти.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зрівноважений бюджет

Не тільки детальний бюджет з усіма позиціями за окремими Секретаріятами, що становить грубезну книгу, але й сумаричний бюджетовий прелімінар, що його президент Ніксон переслав Конґресові в минулий понеділок, це твір для студій спеціялістів. Кожнорічний бюджет дає також достатньо матеріялу для різної його інтерпретації й взаємосуперечних коментарів — згідно з політичним світоглядом та симпатіями кожного коментатора. Реальність бюджетових позицій у прибутках і видатках можна завжди перевірити щойно з кінцем, а не з початком бюджетового року. Тому покищо можна говорити тільки про найзагальніші характеристичні риси першого бюджету, що його представив Конґресові Ричард Ніксон.

Бюджет віддзеркалює передусім перейняту від Д. Д. Айзенгавера господарсько - фінансову філософію Ніксона: здорове державне господарство полягає в зрівноваженому бюджеті, і зрівноважений бюджет є найпершою зброєю у боротьбі проти інфляції. Новий бюджет на 1971 рік висотою 200,700.000.000 дол. зрівноважений і виказує надвишку 1,300.000.000. Проте, ця надвишка залежить ще від законів, що їх повинен схвалити Конґрес, як підвищення поштових оплат, підвищення деяких посередніх податків і т. п. Нового безпосереднього податку Президент не вимагає і не заповідає, а бюджетовий директор Роберт Майо заявив, що Президент не вимагатиме також продовження так званого додаткового тимчасового податку, який вигасає 1 липня ц. р.

Зрівноваження бюджету осягнено немилосердним „обрізуванням" видатків у різних справах державної адміністрації, головно на збройні сили і програму космічних дослідів — на кругло 6 більйонів дол. Проте, це не легковаження проблеми оборони, бо Президент заповів поширення ракетної протиракетної оборони й дослідів над розвитком так званої многочленної міжконтинентальної ракети. „НИ Таймс", критикуючи бюджет Ніксона як „недостатній" і „сумнівний щодо своєї реальности", признає, що він виявляє плянування на далеку мету. Призначивши аж 41% бюджету на внутрішні потреби країни, Ніксон заперечив цим засаду Л. Джансона, що на першому місці стоїть В'єтнамська війна. Вперше теж не окреслено виразно, скільки та війна коштуватиме Америці у 1971 році, але все ж коштуватиме — менше, як перед тим.

А втім, не всі бюджетові позиції зменшені в порівнянні з минулим роком. Наприклад, Ніксон додав 600 мільйонів долярів до минулорічної суми, призначеної на боротьбу проти злочинства. Він жадає чотири більйони на 5-річний час задля очищування засмічених вод і повітря, при чому дальших 6 більйонів мають дати стейти з федеральною допомогою шляхом закупу стейтових бондів і продажу бондів федеральних. Він пропонує 4,600.000.000 дол. на розбудову та направу шляхів і заповідає окреме звернення в справі виховання. Однак, одночас пів більйона долярів скреслено з програми космічних дослідів, а відмова значно побільшити бюджетову суму на програму охорони здоров'я викличе напевно також ремствування установ і людей, безпосередньо заторкнених тими ощадностями.

Але вже на своїй останній пресовій конференції, як теж у своєму радіо - телевізійному виступі з виправдуванням „вета" проти інфляційних видатків на здоров'я і освіту, Ніксон підкреслював, що треба дивитися на потреби країни в цілості, і не тільки з перспективи нинішнього дня, а й з перспективи майбутніх років та наступного покоління. Тому, наприклад, секретар розвитку житлових і міських справ Джордж Ромні признав, що бюджет його Секретаріяту „зрізано аж до кости", але додав пофілософськи: „я вдоволений". Він поділяє надію Ніксона, що зрівноважений бюджет матиме добрий психологічний наслідок на сповільнення інфляції, збільшить довір'я громадян до стабільности економічної ситуації і тому, при всій тісноті кредиту, підштовхне приватний будівельний рух.

Новий бюджет спертий на перевірці черговости крайових потреб. Відомий коментатор Макс Френкель признає, що „змінена черговість у першенстві стала доктриною, яку сприйнято у більшості відповідальних кіл". Напередодні проголошення тексту бюджету Ніксона коментатор Реско Друммонд твердив, що Ніксон звернув „наліво від центру", перехопивши від Демократичної партії багато її внутрішньопрограмових цілей. Але це не охоронить Ричарда Ніксона і його бюджету від критиків, бож ми живемо у виборчому році, в якому плекається всяку полеміку, щоб осягнути виборчу перемогу.

В. Ткач

КІНЕЦЬ ЧЕРНІКА І НАДІЇ НА „ЛІБЕРАЛІЗАЦІЮ" В УССР

В одній із наших попередніх статтей з кінця жовтня м. р. п. н. „Коли прийде черга на Гусака" писалося таке: „Чернік — це єдиний з реформістів, що утримався на високому пості. Йому приходиться виявляти не абияку ‚зручність', щоб виправдатися зі своїх колишніх „гріхів" і йти, так би мовити, в ногу з новим курсом".

Про наступника Дубчека на посту шефа комуністичної партії, Гусака, в тій же статті писалося таке: „Колишній репресований за доби Новотного і близький співробітник Дубчека з часів ‚весни', він тепер є слухняним знаряддям Москви... Але минуле Гусака робить і його позицію непевною. Кидаючи обвинувачення на Дубчека й інших, він одночасно мусить виправдувати і свою колишню приналежність до реформістів. І тому вже тепер дехто передбачає, що Гусака рано чи пізно спіткає доля ‚мавра', який виконав свою роботу... При цій нагоді варто ствердити, що Москва завжди лише поступово знищує тих, яких уважає за недостатньо собі відданих, використавши їх послуги дорешти".

Ми помилилися у своїх міркуваннях лише настільки, що першою жертвою став не Гусак, а Чернік. В результаті засідання ЦК чехо - словацької комуністичної партії 28 січня на місце Черніка на посту чехо - словацького прем'єра прийшов, як пише західньоевропейська преса, „неосталініст" Строугаль, а одночасно нова хвиля „чистки" усунула з становищ цілу низку колишніх „реформістів".

Строугаль — це колишній міністер внутрішніх справ з доби Новотного. Його вважають за „ортодоксального" комуніста, отже, Москва, що безумовно стоїть і за цими новими змінами, може в усьому на нього покладатися. Та цього мало: вперто ходять чутки що й становище Гусака далі залишається непевним. Вже називають прізвище особи, що має прийти на місце Гусака: це Алойс Індра, давній і випробуваний московський колябор ант.

Таким чином Москва послідовно і вперто здійснює свій плян привернення Чехо - Словаччини до стану своєї слухняної і вірної колонії із зовнішнім обличчям „сателіта". Цей плян, може, ще не зовсім завершений, але він доходить свого кінця. Европа і цілий західній світ, саме у цьому часі намагаючись „нормалізувати" свої відносини із комуністичним бльоком, спокійно приймають до відома остаточне завершення процесу уярмлення Чехо - Словаччини...

Може саме тому, рахуючись з уже доконаним фактом, колишній найвизначніший „реформіст", економіст Ото Сік, що від часу окупації Чехо - Словаччини живе в Швайцарії, але мав ще чехо - словацький пашпорт і навіть був в цьому часі кілька разів у Чехо - Словаччині, звернувся до швайцарської влади з проханням про уділення йому азилю. Цікаве також становище, в якому опинився Дубчек. Його усунено з ЦК комуністичної партії, а значить від усіх впливів на політику в Чехо - Словаччині, але він прийняв пост амбасадора в Туреччині, куди цими днями прибув, щоб посісти своє нове становище. Отже, він буде репрезентувати свою країну за кордоном, а значить і все те, що в ній тепер діється. Як він це погодить із своїм сумлінням? І чи не ліпшу дорогу вибрав собі його колишній соратник Ото Сік?

На тлі цього майже вже закінченого процесу здушення „весни" у Чехо - Словаччині постає знову й знову не раз обговорюване на сторінках української преси питання: чи так звана „лібералізація" в країнах комуністичного бльоку, в СССР і, зокрема, в Україні можлива й надії на неї реальні?

Чехо - словацька „весна", а також різні вісті, які приходили й приходять з СССР і з України (про антирежимні рухи і протести в усіх прошарках населення, а в Україні і в інших неросійських республіках Союзу — про протести проти національного гноблення і колоніялізму) — все це безумовно свідчить про „лібералізаційні настрої" серед суспільств у країнах поза „залізною заслоною". І тому серед певної частини українців, які перебувають на Заході, почав формуватися погляд, що треба тільки дати „визріти" цим настроям, а нам звідтіля постаратися ввійти у зв'язок з тими, які ці настрої репрезентують, постаратися винайти способи, щоб їх там підтримати — навіть ввійти у діялог з представниками р е ж иму, вказуючи на необхідність рахуватися з цими настроями. І від цього чекалося і надіялося на перемогу цих, як говорилося, лібералізаційних процесів.

Фатальна помилка всіх цих розумувань і надій полягала в тому, що оті лібералізаційні настрої і процеси справді існували й існують, але вони існують і відбуваються знизу, серед маси суспільств, але не згори, серед комуністичного й імперського проводу в СССР і їх вислужників серед неросійських народів і серед народів сателітних країн. І тому сподіватися, що оці лібералізаційні настрої дадуть результати і змінять тоталітарно - колоніяльний характер совєтсько - російської імперії шляхом поступок режиму, шляхом якихось легальних реформ, шляхом прийняття вимог, що їх ставлять суспільства у поневолених совєтсько - російським імперіялізмом країнах — це цілком нереальна і хибна концепція.

Імперський провід напевно добре розуміє, що стати на шлях поступок і реформ — це розпочати свою власну поступову ліквідацію. А з другого боку, цей провід, хоч його становище і захитане рухами спротиву поневолених суспільств і народів, має ще досить сили, щоб криваво здушувати народні рухи спротиву. Він не поступиться — він може лише зникнути, коли його сили, що все маліють, цілком послабнуть, а рухи спротиву, що все міцнішають, стануть за нього сильнішими.

Не тільки приклад Чехо-Словаччини засвідчує правильність вищевиложеного розумування. Те саме діється і в інших країнах, що їх тримає під своєю владою Москва. Вона здушує всякі прояви, що змагають хоч би навіть до скромних полегш у „межах совєтської конституції".

Україна не є винятком у загальному становищі, що панує в межах російсько-совєтської імперії. Вона перебуває в далеко тяжчому стані, ніж Чехо - Словаччина й інші сателітні країни, бож там є принаймні власні, хоч і контрольовані з Москви, адміністрація, навіть військо, чого немає в Україні. І тому всі нині наявні в Україні рухи спротиву — від леґальних спроб здобути реформи в межах совєтських конституцій до дій підпільних організацій, що виникають в останніх часах по різних містах України — не мають чого покладати надії на лібералізацію імперського проводу, на реформи й поступки згори. Вони можуть покладати свої надії лише на цілковитий упадок режиму й імперії — шляхом його постійного послаблення й одночасного зміцнювання антирежимних і антиімперських рухів спротиву серед суспільств усіх поневолених тоталітаризмом народів.

ЛЬВОВ'ЯНИ ПРИБУЛИ НА КУБУ ДЛЯ ВИСТУПІВ НА ЦУКРОВИХ ПЛЯНТАЦІЯХ

„Радянська Україна" з 21 січня: „Гавана, ТАСС. Заслужений ансамбль т а н ц ю УССР „Юність" прибув на Кубу на запрошення Спілки молодих комуністів Куби. Українські артисти - любителі зроблять поїздку по в с і х провінціях і дадуть концерти для кубинців, які працюють на плянтаціях цукрової тростини і зайняті на інших сільськогосподарських роботах". У складі такої „танцювальної делеґації" з України поїхали заохочувати до праці кубинців „молоді робітники, випускники і учні шкіл професійно-технічної освіти міста Львова". Не відомо, скільки між членами ансамблю „Юність" дійсних львів'ян, і скільки „переселених". На Кубі зриваються пляни збирання вро ж а ю цукрової тростини. Як повідомила кубинська г а з е т а „Гранма", з країні є всього 8 000 лікарів, нестача яких відчувається настільки, що президент Куби Торрадо заявив про необхідність „найближчим часом подвоїти число медичних працівників".

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ПЛЕНУМ ПРАВЛІННЯ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

15 січня ц. р. відбувся в Києві четвертий пленум правління Спілки Письменників України. Вступним словом відкрив пленум голова Спілки Олесь Гончар, який, згадавши, що пленум присвячений, між іншим, справам інтернаціональних взаємозв'язків української літератури, зараз таки додав:

„З гордістю можемо сказати, що, здається, нема жадного визначного твору російської або інших братніх літератур Радянського Союзу, який би — зусиллями видавництв і перекладачів республіки не був донесений до українського читача його рідною мовою..."

Вихваляючи ті літератури, Гончар сказав:

„Буржуазний світ створює свою п с е вдолітературу, свою філософію гангстеризму й розвінчання людини, ми ж, радянські письменники, прагнемо створювати літературу, яку б проймало світло гуманістичних ленінських ідей, літературу правди, життєрадости й віри в майбутнє... Чесна й талановита українська книга здобуватиме все нових читачів, долатиме перепони недругів, відкине отруйні щупальці, що з мюнхенських та інших багниц тягнуться до неї, і піде далі в світи, бо нестиме правду свого народу, правду нового віку, правду безсмертного ленінського вчення".

Прочитавши вступне слово Олеся Гончара, можна б і не читати доповідей та звітів, бо лінія ним була відразу визначена. А все ж таки виявляється, що варто й доповіді чи пак їх скорочені стенограми прочитати.

Павло Загребельний доповідав на тему „Інтернаціональні взаємозв'язки української літератури". Як і годиться у ленінському ювілейному році, він віддав данину „генієві і заслугам Леніна" для розвитку літератури і густо цитував Тези ЦК КПСС до 100-річчя з дня народження Леніна та постанови Наради комуністичних і робітничих партій в Москві у 1969 році.

Говорив про „дружбу українського народу з російським народом вже з перших років після жовтневої революції", яка віддзеркалилася і творах українських письменників, і про переклади творів письменників інших совєтських республік на українську мову.

Говорячи про переклади творів українських письменників на російську мову, Загребельний заявив: „Тільки за останні три роки у видавництвах Москви і Ленінграду вийшли твори понад дев'яноста українських письменників, лише в цьому „Советский Писатель" видрукує 25 книжок українських авторів".

Але з дальших його слів виходить, що справи не стоять так світло, бо хоч „Советский Писатель" друкує переклади творів українських письменників „інші московські видавництва лише іноді звертаються за нашими рекомендаціями, яких, до речі, й не дуже дотримуються. Можемо поскаржитися на недостатню увагу до української літератури збоку видавництва „Художественная Литература", а також такого масового видання, як „Роман - газета".

І далі Загребельний проголосив:

„Є в нас скарга і на неувагу збоку Спілки Письменників СССР. Як відомо Спілка видала журнал „Советская Литература" іноземними мовами. Українська література в цьому журналі фактично не представлена, бож не можна вважати достатнім видрукування двох-трьох творів за багато років та випуску одного номера, присвяченого українській новелі. Видавництво „Прогрес" теж забуває про українську літературу, як у своїх власних виданнях, так і в рекомендаціях творів іноземним видавничим фірмам".

А як же Україна відплачується Росії за її таке зневажливе ставлення до української літератури? Згадує про це Загребельний, коли говорить про тиражі книжок, друкованих в Україні:

„Погляньмо, як проходять наші рукописи у видавництвах. При найсприятливіших обставинах книжка може вийти з друку через рік після її написання. Та й це строк в наших умовах майже фантастичний. У середньому ж доводиться ждати опублікування нового твору два, а то й більше років. У нас практично тільки видавництво „Радянський Письменник" займається випуском нових творів. А коли ще український письменник, книжка якого видається тиражем п'ятдесят тисяч, довідається, що „Радянський Письменник" видав Сіменона тиражем 165.000, а „Дніпро" тому самому Сіменону дало аж 250.000 примірників, то можна собі уявити настрій цього письменника. Можна також уявити, що цей письменник не вийде переможцем у двобої з Сіменоном вже з тої причини, що Сіменона прочитають триста тисяч читачів, до яких книжка нашого письменника так і не дійде".

Оце й розвиток української літератури, оце і заспокоювання потреб українського читача в українській книжці!

Загребельний згадує у своїй доповіді, що друзями української книжки є українці, „які з тих чи інших причин мешкають за рубежами нашої країни. Здебільшого це трудова еміграція, люди, кинуті на чужину лихою долею, вони зберігають почуття до рідної землі, вони горнуться до рідного слова, про що досить переконливо засвідчують цифри експорту книжок українською мовою за кордон. Спеціяльно створене при „Укркнизі" об'єднання вивозить щороку за рубіж майже по півтора мільйона книжок! Цифра вражаюча! І ми переконані, що левина частка цих книжок потрапляє до наших справжніх друзів".

„Однак, — продовжує Загребельний, — брудні руки

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО ВАТУТІНА

Попала мені в руки книжка Г. Жукова „Спомини і роздумування", видана у Москві 1969 р., 733 сторінок друку. В кінці книжки зазначено, що „використано документи особистого архіву маршала, Центрального державного архіву кінофонофотодокументів, Центрального музею збройних сил СРСР, фотоархіву журналу „Советский Воин", фототеки АПН (?), фотохроніки ТАСС, а також фотографії совєтських воєнних фотокореспондентів".

На стор. 541 Жуков пише: „28 лютого... я зайшов до Н. Ф. Ватутіна, щоб ще раз обговорити з ним проблеми майбутньої операції (військової — прим. моя)... На жаль, трапилась біда. 29 лютого подзвонили мені з польового аеродрому і сказали, що сюди привезено тяжко раненого командувача фронту Н. Ф. Ватутіна... Як пізніше виявилось, Н. Ф. Ватутін об'їздив війська 60-ої армії. Попереду їхала охорона. Н. Ф. Ватутін був у другому авті разом із членом Військової Ради К. В. Крайчюковим і адьютантом. В'їхавши в одно із сіл, авта попали під обстріл бандитсько - диверсійної групи бандерівців. Н. Ф. Ватутін вискочив із авта і, разом із старшинами вступив у перестрілку, під час якої був ранений у стегно" (в цьому місці подана примітка: „1) В першій частині тиражу цього видання цей епізод представлено недостатньо точно")... Н. Ф. Ватутін помер 15 квітня. 17 квітня його похоронили в Києві..."

Подані ще й інші подробиці, які, одначе, не відносяться до дати поранення.

Д-р Осип Андрушків
С. Орендж, Н. Дж.

ПРО „ЛІТЕРАТУРНУ БОЙКІВЩИНУ"

„Свобода" надрукувала рецензію п. О. З. на книжку „Літературна Бойківщина". З котрої частини пан О. З. походить ми не знаємо, але він заздрить нам, бойкам, що з нашої Бойківщини знайшлося аж 53 письменників, і він хотів би бодай одного нам забрати, а саме Софію Парфанович, доказуючи, що вона народжена не на Бойківщині.

До її книжки „Загоріла полонина" п. Ярослав Рудницький написав вступне слово п. н. „Там, де живуть бойки", між іншим пише. „Нічого дивного: оця „загоріла полонина", зелена Бойківщина — вужча батьківщина письменниці. Там вона проводила свої дитячі літа, туди їздила завжди з гамірного великого міста, де звання й громадська праця змушували її проживати"..

У посмертній згадці „Літопис Бойківщини" подано, що вона походила із села Розлуч, повіт Турка над Стриєм. Я маю знайомих з села Розлуч і питав їх про родину Парфановичів. Вони сказали мені, що це була примірна і заможна родина. Софія Парфанович — наша бойківська письменниця.

Теодор Грицик
Ембрідж, Па.

Михайло Біда
доктор економічних наук

ЕКОНОМІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

(2)

Сучасна українська територія займає обшир 603 тис. кв.км. з населенням понад 46 млн. осіб, отже Україна — одна з найбільших держав Европи. Густота заселення у середньому більше ніж 70 осіб на 1 кв.км., а у західньоукраїнських лісостепових районах більше ніж 100 осіб на 1 кв.км. Найгустіше заселений Донбас, де пересічна густота становить понад 160 осіб на 1 кв. км. На Поліссі густота населення дещо перевищує 50 осіб на 1 кв.км., а у деяких степових районах доходить від 25 до 40 осіб на 1 кв.км. Найменша густота населення на волинському Поліссі — не більше як 25 осіб на 1 кв.км.

На території України численністю переважає українське населення, становлячи більше як 77%. Друге місце щодо кількости населення займають росіяни, далі йдуть жиди, поляки, білоруси, молдавани, болгари, мадяри, греки, румуни та інші.

Села, за невеликим винятком, українські. Деякі окремі групи російського населення живуть в степу і в східніх областях, що межують з РСФСР. Села з грецьким населенням знаходяться в околиці міста Жданова, з болгарським — в Одеській області, з польським — у західньоукраїнських областях, з молдавським — у правобережному Степу, з мадярським — у Закарпатті. У Криму росіяни становлять 71%, а українці тільки 22.3%.

За переписом 1939 року міське населення України з 13.5 млн. зросло до 19.1 млн., тобто питома вага його досягла більше, ніж 55%, замість раніше 34%. Основну частину населення українських міст становлять українці.

Річний середній коефіцієнт для цілого СССР показує, що в 1966 р. на 1,000 осіб смертність становила 7,3 особи, число народжених 18.2. Отже, дійсний середній коефіцієнт приросту на 1966 р. по всьому СССР, а в тому числі й на Україні становив 10,9 на 1,000 осіб.

Україна за адміністративним поділом з 1965 р. має 25 областей, 394 райони, 8,595 сільських рад, 368 міст, 828 селищ міського типу, 32,742 сільські населені пункти. Столицею України є Київ з населенням 1.500 тис. осіб.

Природні умови і багатство

Українська територія за геологічною будовою її поверхні складається з двох частин: (1) з гірської — Карпати та Кримські гори і (2) з рівнини, що представляє південно-західню частину Східньо - Европейської рівнини в межах УССР. У своїх південній й центральній і північній частинах складається вона з низовинних просторів, а на західніх і східніх — з вище положених ґрунтів.

Простори, що лежать на півночі, зайняті Придніпровською та Поліською низовинами, а в центрі Запорізькою низовиною, далі на південь розляглися Приозівська та Причорноморська великі низовини. На територію України з північного сходу врізуються частини Східньо-Европейської височини, на південь від яких простягаються Приозівська височина та Донецький кряж. На заході лежить Волинсько-Подільська височина, між Боґом та долиною верхнього Дністра і Придніпровська височина між Дніпром і Богом. Найбільша висота в межах височин — 300-400 метрів, а найвища гора, звана Камула, має 372 метри і лежить на південному сході від Львова.

Майже рівнинна поверхня України (окрім Кримських гір, Карпат та деяких височин Придніпров'я) дуже добре надається для рільництва та будови доріг.

Для господарського розвитку України велике значення має наявність на її території основної в европейській частині СССР паливної бази — Донбасу. Крім великих запасів вугілля Донбасу, різні частини української території посідають також паливні ресурси — кам'яне вугілля Львівсько-Волинського басейну, буре вугілля Правобережжя, гази, нафта і торф Полісся та Лісостепу. Це забезпечує кращий розвиток цілого народного господарства.

Найважливішими корисними копалинами українського кристалічного масиву є залізні руди і залізисті кварцити, пов'язані з двома синклінальними системами складок північного і північно-східнього напряму. Найголовніша з них — Криворізька, що проходить уздовж ріки Інгульця та її притоки Саксагані, і друга — на північний захід від Мелітополя, недалеко Корсак - Могили. Криворізьке рудоносне родовище, що тягнеться на 100 кілометрів довжини і 1-6 кілометрів ширини, належить до найбагатших у світі. Складається воно з бурих і червоних залізняків з відсотком заліза від 49 до 65%.

Геологи обраховують запаси багатих і легкозбагачуваних руд у Запорізькій та Дніпропетровській областях на 0,8 мільярдів тонн. Окрім того тут ще є практично необмежені запаси залізних кварцитів, які містять від 33 до 39% заліза. Продовженням рудних покладів криворізького типу є Кременчуцьке родовище, що набирає дедалі більшого промислового значення.

Також дуже важливою для експлуатації є манґанова руда, що витворилась у малих морських водоймищах за участю мікроорганізмів. Найбільше родовище манґанових руд в Україні знаходиться в Нікопольську, де воно займає площу 52 тис. гектарів і становить половину всіх запасів манґану в СССР. Поклади манґанової руди є ще в таких місцевостях: на правобережжі Дніпра над рікою Самоткань, у Запорізькій області Великотокмацьке родовище. Титанові руди розташовані у Житомирській та Дніпропетровській областях. Нікелеві руди у Дніпропетровській та Кіровоградській областях.

У Житомирській області знаходяться такі важливі будівельні матеріяли, як ґраніти, головне рожеві й червоні. Ця область має також лабрадорити. Україна багата на поклади польового шпату, що надається для гончарних, порцелянових та емальованих виробів. Від Озівського моря до Волині у багатьох місцевостях розташовані родовища каолінів, що є продуктом руйнування ґранітів і дальшого відмулювання їх водою. Каоліни мають дуже важливе значення для гумової, паперової та порцеляно-фаянсової промисловости. Головні графітові родовища знаходяться у Приозів'ї в околицях Старого Криму та ріки Богу коло Гайворону.

Великі родовища бурого вугілля знаходяться в областях Черкаській (Звенигородське), Кіровоградській (Олександрійське) і Закарпатській. У Західній Україні на півдні Волинської і північної частини Львівської областей відкрито великий Львівсько - Волинський кам'яновугільний басейн, що має запасів вугілля на кілька мільярдів тонн.

Відомі фосфорити Подільської височини, а також подільські фосфорити, що залягають недалеко поверхні вздовж Дністра від верхньої течії аж до Могилева-Подільського Вінницької області.

(Далі буде)

Академія в 1000-річчя княгині святої Ольги в Ню Гейвені, Конн.

(М-Я) Українська Рідна Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького вшановує пам'ять свого Патрона Святковим Вечором в дні Андрея в грудні. Академії були присвячені самому Великому Митрополитові, 1968 року — Маркіянові Шашкевичеві, а 1969 року княгині св. Ользі.

Академія відбулася 13-го грудня в залі Української Католицької Церкви в Ню Гейвені. Академію відкрив д-р Михайло Снігурович, доповідь виголосила абсольвентка УРШ, студентка Коннект. Унів., Романа Лаврович. Шкільний Хор, виконав 6 пісень, які переплітали деклямаціями: Павлика Пащенка, уч. 8 кл., — „Княгиня Ольга" — Л. Храпливої, „Хто я" декл. Зіна Буцька, уч. 3 кл., „Київ" — Р. Завадовича, Віталія Пащенка і Андрійка Полудневича, — „Євшан зілля" М. Вороний. Першу частину програми закінчила інсценізація у виконанні учнів 5-ої і 6-ої кляс.

В другій частині Люба Гіна відіграла на фортепіяні „Фантазію" — В. Кирейка. Решту другої частини програми виповнила літературно-мистецька обрібка „Плачу Ярославни" із „Слова о Полку Ігореві". Вступну доповідь „Слово о Полку Ігореві" — перлина давної доби української літератури" виголосила Рома Тібодо, абсольвентка УРШ, студентка Унів. Конн., оригінал в церковно-слов'янській мові відчитав Михайло Снігурович, мол., абсольвент УРШ. Пояснення до оригіналу подала Романа Лаврович, текст в українській живій мові прочитала Люба Гіна, по-англійськи — учень Богдан Іванів. З черги слідувала збірна деклямація „Плач Ярославни" — Т. Шевченка, яку виголосили: уч. Оксана Мандич, Оля Данківська, Оля Стадник і Люся Слюсаренко. Текст по французьки відчитала Оля Слюсаренко. Знову слідував вірш „Плач Ярославни" — Наталі Забіла, виголошений Діяною Карпі. Текст німецькою мовою відчитала Роксоляна Гладка, абсольвентка УРШ, текст по еспанськи відчитав Роман Лисяк. „Плач Ярославни" — С. Гординського віддеклямувала Валя Слюсаренко.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 вул.

● *З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку* повідомляють, що в п'ятницю 6 лютого відбудеться там „Клюбовий вечір" з участю Уляни Любович (авторське читання), Т. Юськова-Терена („На музичні теми") й І. Керницького (гумореска). Початок о год. 8 веч.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У ВІРДЖІНІЇ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

поруч якого можна було побачити українського професора Філімона Давидовича Ковтонюка, професора стейтового університету. Неділя, це був тяжкий день для губернатора Голтона. Впродовж останніх 100 років демократи були при владі, стейтовий бюджет не передбачав ніяких витрат на переобрання влади новим губернатором. Тому всі видатки перебрання влади мусіла оплачувати його партія, або він сам.

Тиждень пройшов на спорядкування бюра нового губернатора, на обговорення нових кандидатів на його співробітників.

26 січня губернатор мав о 2-ій годині прийняти делеґацію українців.

Як і треба було сподіватись, цілий ряд непередбачених але дуже важливих проблем виникло на цей день, що вимагало особистого втручання губернатора. Весь день в календарі губернатора був розрахований на хвилини. В останню хвилину було рішено, що в 4-ій год. губернатор мусить зробити пресконференцію.

Ближчі дорадники дораджували губернаторові відкласти зустріч з українцями. Але губернатор Лінвуд Голтон відповів: „Я маю запляновану зустріч з українцями в 2 год. дня і я зустрінусь з ними". Зустріч була запляновала на 2-гу годину. Але знаючи, що українці можуть прийти раніше, губернатор дав розпорядження для своїх помічників прийняти делеґацію і попросити її почекати в його бюрі.

Рівно в 2 год. губернатор Голтон, поспішаючи з іншої зустрічі, приїхав, щоб зустрітись з українцями. Відразу відчулось, що губернатор Голтон зустрівся з своїми близькими знайомими. З кожним учасником делеґації він привітався та інформувався про актуальні події. В загальному губернатор Л. Голтон провів з українцями понад 45 хвилин, позуючи перед фоторепортерами, перед кореспондентами преси і телевізії, розмовляючи з кожним особисто.

Губернатор Голтон прочитав в присутності делегації та кореспондентів преси слідуючу проклямацію:

Проклямація губернатора Вірджінії Лінвуда Голтона

День Української Незалежности має велике значення для багатьох наших співгромадян. Тому належиться, щоб ми приєднались для відзначення цієї події.

Громадяни, пані і панове, що приїхали до нас з багатої плодородної України, належать тут до найбільш респектованих і шанованих наших сусідів. Своєю відданістю і тяжкою працею, своєю любовю до свободи вони допомагали нам будувати Америку.

Їх надія на те, що батьківщина їх батьків і прадідів стане незалежною, це сантимент, якому ми всі американці співчуваємо тому, що це глибоко лежить в традиції народу України.

Цей день офіційно відзначається в Конґресі З'єднаних Стейтів Америки, губернаторами і мейорами міст, і Вірджінія як мати американської нації, з приємністю і гордістю приєднується до відзначення цієї події.

Ф.Д.К.

Відзначення за хоробрість

Нестор Івасик, спеціяліст Американської Армії 4-ої кляси, син Миколи зі Санта Анна в Каліфорнії, і член 257-го Відділу УНСоюзу, був останньо відзначений медалею Срібної Зірки і Летунською Медалею за хоробрість і за прикладне виконування своїх обов'язків, як летун. Він бере часто участь в бойових полетах у В'єтнамі. Нестор Івасик закінчив середню школу в Санта Анна в 1968 р. і зараз добровільно вступив до Армії ЗСА. У В'єтнамі перебуває від січня 1969 року.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 1.

Інж. І. Дячун, Дітройт	$ 50.00	Т. Кошинська, Норрідж	2.00
С. Куропась, Чикаго	10.00	М. Кужла, Філядельфія	2.00
Л. Осадца, Вен Накс	10.00	С. Кухлевський, Трентон	2.00
І. Кровіцький, Дірборн	7.00	І. Лазорик, Бруклин	2.00
Д-р Я. Очеретько, Ню Йорк	7.00	А. Лелет, Пассайк	2.00
С. Сендецький, Ню Йорк	7.00	К. Лонкевич, Бронкс	2.00
Г. Шкорута, Ірвілл	7.00	І. Маєр, Вілмінґтон	2.00
М. Юрків, Кергонксон	7.00	Е. Малич, Чикаго	2.00
І. Дерик, Лівінгстон Мейнор	5.00	Д-р О. Марітчак	2.00
М. Зарубайко, Балтимор	5.00	К. Марчак, Бруклин	2.00
С-во Н. З. П. Діви Марії, 290 Відд. УНС	5.00	Г. Мацук, Ню Йорк	2.00
А. Зарічна, Джерзі Сіті	4.00	М. Наливайко, Чикаго	2.00
О. Кушнір, Дітройт	4.00	В. Новаковський, Флашінґ	2.00
О. Борух, Денісвілл	3.00	М. Овчаренко, Чарльстон	2.00
А. Гарин, Вест Гемпстед	3.00	М. Оленчук, Зейнесвілл	2.00
О. Кміцікевич, Перу	3.00	В. Павленко, Філядельфія	2.00
О. Кулицький, Ню Йорк	3.00	М. Пендак, Баден	2.00
С. Масюк, Філядельфія	3.00	Д. Петренко, Сан Франціско	2.00
Е. Мацак, Джерзі Сіті	3.00	В. Пипюк, Аллентавн	2.00
С. Сакман, Ріго Парк	3.00	З. Присяжнюк [?], Річмонд	2.00
Д-р М. Семчишин, Нюарк	3.00	В. Ремптер, Юніон	2.00
І. Слінець, Парма	3.00	А. Рибалт, Янґставн	2.00
Е. Федик, Вудсайд	3.00	Д. Рубаха, Гемтремк	2.00
П. Білинський, Нюарк	2.00	В. Рудницький, Бронкс	2.00
Д-р В. Богонович, Дітройт	2.00	І. Скакун, Фріголд	2.00
В. Боднарський, Вест Істон	2.00	С. Слюзар, Ріджвуд	2.00
А. Вудай, Філядельфія	2.00	М. Степанчак, Ню Брітейн	2.00
В. Васильків, Вотервліт	2.00	О. Стеткевич, Ріґо Парк	2.00
В. Волянський, Клівленд	2.00	О. Стефанишин, Бруклин	2.00
Г. Галамушка, Дітройт	2.00	М. Тимків, Філядельфія	2.00
Б. Гнідь, Сомервілл	2.00	Ю. Федечко, Коламбус	2.00
М. Гринішак, Елизабет	2.00	П. Фуґа, Фенікевілл	2.00
Е. Грицай, Джерзі Сіті	2.00	о. С. Шадинський, Міллвілл	2.00
Я. Ґелета, Каледж Парк	2.00	О. Шарван, Ню Йорк	2.00
Г. Ґораль, Філядельфія	2.00	Н. Щур, Вредок	2.00
А. Данилюк, Дітройт	2.00	Д. Яремко, Кенсас Сіті	2.00
М. Дацик Дітройт	2.00	М. Яремко, Ріджвуд	2.00
Я. Дацків, Бруклин	2.00	О. Боднар, Ірвінґтон	1.00
М. Добрянський, Менчестер	2.00	М. Василик, Елленвілл	1.00
С. Дулька, Дітройт	2.00	М. Вівчаровський, Філядельфія	1.00
Д-р В. Іванович, Севен Гіллс	2.00	Д. Галушка, Лейквуд	1.00
В. Запаранюк, Ютика	2.00	М. Гординський, Чикаго	1.00
В. Захарчук, Вінґемптон	2.00	С. Грабар, Перт Амбой	1.00
В. Карпяк, Клівленд	2.00	М. Заплітний, Річмонд Гілл	1.00
А. Кедринський, Джерзі Сіті	2.00	І. Косик, Феніція	1.00
І. Кефор, Ню Йорк	2.00	Г. Лозик, Мек Кіс Рокс	1.00
С. Кириленко, Белойт	2.00	М. Максименко, Ґошен	1.00
Ю. Кононів Ірвінґтон	2.00	І. Онишкевич, Ірвінґтон	1.00
П. Костик, Джерзі Сіті	2.00	І. Пагут, Бруклин	1.00
		В. Пітик, Лічбурґ	1.00
		М. Попович, Ірвінґтон	1.00
		М. Ясінський, Мілвокі	1.00

Українська громада в Йонкерсі вітала „Лісову Царівну"

Йонкерс, Н. Й. — У майже заповненій залі школи св. Михаїла в неділю 1-го лютого 1970 р. під численні оплески пройшла вистава оперети для дітей і молоді „Лісова Царівна", лібрето Леоніда Полтави, присутнього на вечорі, музика професора Василя І. Овчаренка з м. Маямі на Флориді. Цю різдвяну оперету-казку на 3 дії, опубліковану в 1969 р. у „Веселці", підготували виховниці Осередку СУМА ім. 30 Червня, силами дітей і юнацтва 19-го Відділу, пані Марія Кіцюк і пані Надія Кудрик, які розучували її з дітьми впродовж двох місяців; при фортеп'яні — п-на Оленка Губіцька, студентка УМІ у проф. Чапельської; всі балетні номери поставила з малими дітьми-сніжинками юначка Оля Шкафаровська. Витримані в українському казковому стилі декорації зладив булавний Осередку Роман Глушко; мальовничі костюми зайчиків, птахів, песика та ін., у тому й 8 сріблистих „сніжинок" проєктувала і шила п-ні Іванна Шкафаровська та матері юних обдарованих виконавців. У хоровій частині молоді допомагала п-ні Марія Кульчицька. Головні ролі хлопчика Василька і сестрички Василинки виконували, збираючи рясні оплески, Славко Палилик і Дарця Дика. У перервах між трьома діями виступали юні рецитатори з творами на різдвяну тематику. За задумом співавторів оперети „Лісова Царівна", вистава закінчується колядкою „Нова радість стала", яку вкінці й підхопили співом усі глядачі. Головою Осередку СУМА ім. 30 Червня у Йонкерсі є Петро Шкафаровський, булавним Роман Глушко.

Декілька осіб з юних виконавців оперети „Лісова Царівна" вчаться в Студії Мистецького Слова у п-ні Лідії Крушельницької.

У Ню Йорку відбуваються „Ленінські читання"

За повідомленням московської „Правди" з 23 січня, у Ню Йорку при 29 Захід 15 вулиця відбувається „ленінський семінар" та заняття для всіх, хто бажає зрозуміти основи марксизму-ленінізму, дістати уяву про значення марксистської теорії для розвитку людства". „Правда" повідомила, що в тому будинку міститься відкритий у жовтні 1969 року „Центр Марксистської освіти в Ню Йорку". Перший семестр у такій комуністичній школі уже закінчили 350 осіб, розпочався другий семестр, на якому пропонують 22 різні марксистські теми. Директором того центру є американський комуніст Джон Ґалло, який сказав кореспондентові „Правди" що „ленінські лекції будуть провадитись кожної неділі в честь великої дати" — народження Леніна. На відкритті другого семестру промовляв голова ЦК комуністичної партії ЗСА Гес Голл, який прочитав лекцію на тему „Ленінізм та інтернаціоналізм". „Правда" подала ці повідомлення для читачів у СССР під наг. „Ленінські читання в Ню Йорку".

В ОДИНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої МАТЕРІ
бл. п. Олександри з Лініцьких Маркович
був. артистки Лавровської
буде відправлена
ПАНАХИДА
в неділю, 8-го лютого 1970 року
о год. 11:15 ранку
в Катедральному Храмі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії
816 N. Franklin вул. у Філядельфії, Па.
До участи в Панахиді сердечно запрошує Приятелів, Артистів, Учнів та Знайомих

Проф. ЗОЯ МАРКОВИЧ — донька

Замість квітів на свіжу могилу нашої Незабутньої Тети
бл. п. СОФІЇ КАЛИТЯК
з Дітройту
складаємо 50.00 долярів на Собор св. Софії в Римі.
Інж. Іван і Дарія ЯНОВИЧІ
Проф. Рой і Міка РЕЙМОНДИ з Доньми

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. д-ра ТЕОДОЗІЯ КОМАРИНСЬКОГО
зложили по 10.00 долярів
Ц-во Сава і Анна НИКИФОРЯК і Оля ОВСЯНЕЦЬКА
на допомогу потерпілим в Югославії.

В глибокому смутку і жалю, ділимось сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 31-го січня 1970 року в ранніх годинах в шпиталі, по тяжкій недузі, відійшла у Вічність

бл. п. ІВАННА КОЛОСІВСЬКА-СТАРАК

народжена в травні 1912 року в Задишівці, повіт Скалат, Україна.

ПАНАХИДА відбулась в понеділок, 2-го лютого 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Regan Funeral Centereach, L.I.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 3-го лютого 1970 р. о год. 2-ій по пол. на цвинтарі Memorial Cemetery, Coram, L.I., N.Y.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:
мати — МАРІЯ
і Родина КУЧМАКІВ
Осиротила в Україні:
доньку ЛЮБУ СТАРАК з мужем МИХАЙЛОМ і внучку МАРТУСЮ
сина РОМАНА з Дружиною і Внучками
Приятелів і Знайомих

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Найдорожчої МАМИ
бл. п. Марії з Бачинських ХАРКІВ
що відійшла у Вічність 6-го лютого 1969 року
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в п'ятницю, 6. лютого 1970 р.
о год. 8:30 ранку
в Церкві св. Свщм. ЙОСАФАТА в ТРЕНТОНІ, Н. Дж.
Приятелів і Знайомих прошу про участь і молитви.

АЛЕКСАНДЕР — син

Дня 28-го січня 1970 року
в другу, дуже болючу річницю смерти
нашого Найдорожчого МУЖА
і Незабутнього ТАТКА
д-ра ОСИПА ДУДАСА
була відправлена
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
в Церкві СВ. ЮРІЯ в ЧИКАҐО, Ілл.

Дружина — МІРА
Синок — БОДЬО

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Ярослава Склепковича
складаємо 25.00 долярів на фонд допомоги потерпілим від землетрусу в Югославії.
●
Родині Покійного висловлюємо наші глибокі співчуття.

ВАСИЛЬ і ПЕЛЯГІЯ КУЧКУДА

Товариство „Дністер", найуспішніший Відділ УНС на порозі нової праці

Ню Йорк. — В минулу суботу, 24-го січня 1970 р. у власній, просторій домівці біля „української" Сьомої вулиці, в самім серці союзової громади Ню Йорку, відбулися річні загальні збори Товариства „Дністер", 361-го Відділу УНСоюзу. Давню, добре заслужену славу цього Товариства відсвіжила велика перемога, яку здобув „Дністер" в минулому, ювілейному році УНСоюзу, здобувши перше місце поміж всіми 460 Відділами великого Союзу придбанням нових 109 членів. Найближчий до нього Відділ придбав лише 85. Не диво, що цьогорічні збори проходили в настрою перемоги і плянування, щоб не дати себе перемогти в новому, конвенційному змаганні.

Збори відкрив голова Товариства і його колишній довголітній секретар та головний контролер Петро Кучма, який привітав приявних, а зокрема членів Екзекутиви, заступників гол. предсідника пані Марію Душник і Володимира Сохана та головного секретаря Ярослава Падоха. Тепло згадав він померлих членів і їх заслуги для Товариства, які певнюють їм тривалу пам'ять членів. Після цього обрано президію Зборів: адв. Михайла Пізнака, як голову і проф. Вол. Барагуру, як секретаря. Після прийняття протоколу минулорічних загальних зборів та після звітів голови Петра Кучми, містоголови Володимира Хоміцького, секретаря д-ра Василя Вишиваного, касира Івана Пригоди, рекордового секретаря Василя Яскова і ін., склав звіт з контролі фінансів дир. Роман Крупка і поставив внесення схвалити діяльність управи. Цей внесок піддержали інші члени контрольної комісії мгр Лев Стеткевич і Іван Яремчук.

Після цього вибрано, радше перевибрано, наново управу і контрольну комісію з цією зміною, що проф. Барагура став рекордовим секретарем, а В. Яськів заступником фінансового секретаря. В плянах на майбутнє підмічувано, що „Дністер" уже взявся до праці, і в головній канцелярії УНСоюзу вже знаходяться членські аплікації на новий, конвенційний рік. Приявних на зборах вітали згадані члени Екзекутиви Укр. Нар. Союзу, вказуючи на великий успіх Відділу в минулім році, передаючи йому ґратуляції всієї Екзекутиви. Підмічено особливі заслуги сімох членів в успіхах Відділу, а саме Івана Пригоди, який здобув 39 членів, Романа Крупки (33), д-ра Василя Вишиваного (30), Івана Галичина, колишнього предсідника „Дністра" (3), Петра Кучми й І. Левка (по два) та пані Марії Душник, яка придбала для Відділу також одного члена. При їх допомозі Відділ здобув в минулім році три рази більше, як в році попереднім й так вийшов на чоло всіх Відділів УНСоюзу.

Після зборів відбулося прийняття для членів і гостей, яке підготовила пані Анна Пригода при допомозі свого чоловіка Івана В. Хоміцького. В часі прийняття вітали Відділ з перемогою кол. заступник гол. предсідника адв. Михайло Пізнак, гол. секретар Я. Падох, бувший предсідник „Дністра" Мартин Мелетич й інші. Йдучи за звичаєм Товариства, під час Зборів переведено збірку на допомогу потерпілим від землетрусу в Югославії, і до зібраного 41 доляра Товариство додало своїх 25 дол., а других стільки склало на українських ветеранів з нагоди роковин актів 22 Січня.

Я. П.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В ВІЛІМАНТИ, КОНН.

У четвер, 22-го січня, у 52-гу річницю проголошення незалежности Української Народної Республіки, новообраний майор м. Вілімантик, Ноел підписав проклямацію „Дня Української Незалежности". На світлині зліва до права стоять: Василь Головчак — фін. секретар Відд. УККА, отець Остап Кропельницький — парох УПЦ св. Петра і Павла, Мих. Тимків — голова Відд. УККА, панна Оксана Тимків — юначка Осер. СУМА, панна Оля Краховецька — юначка Осер. СУМА, Михайло Кльоц — заступник секр. Відд. УНСоюзу, Іван Наумек — голова УН-Дому, Василь Шулевський — головний радний і секретар Відд. „Провидіння", отець Андрій Назаревич — парох УКЦ св. Марії. Посередині сидить мейор Ноел.

Андріївський вечір у Нюарку, Н. Дж.

Українська громада цього міста славиться імпрезами, що своїм типом наче нагадують святкові сходини одної великої сім'ї. 13 грудня 1969 р. ми мали нагоду бути на подвійній гостині: тут гостили нас не тільки смачними лакоминками, але вгостили нас, так сказати б, і духовою стравою у формі добре складеної програми з приводу Андріївського вечора.

Програму вела арт. І. Кононів. Ця акторка має дар нав'язувати безпосередній контакт з публікою своїми дотепами на злобу дня. На особливе відмічення заслуговує вона, коли виступає з арт. Валею Калин-Магмет. Їхні дуети вже від давна втішаються успіхом та признанням. Співаний ними вступ був виконаний з бравурою і темпераментом. Їм акомпаніював проф. Базаля. Сильними точками були також їх настроєві мелодії виконані як у двійку так і їх солівки. Їхню появу і шарм доповнювали ефектовні строї.

Милу несподіванку зробив нам Жіночий Квартет „Калина". Склад його такий: І. Гнатів, Н. Кизима, Л. Лобур і С. Чіх. Фортепіяновий супровід: М. Цибик. Мистецький керівник: М. Добош. „Калина" почала свій виступ „Коломийкою" — слова Стех, музика М. Добош. Потім виконано „Гуцульський вальс" — Малишко, — Кос-Анатольський. На закінчення виступу квартету ми прослухали „Підзамча" (сл. і муз. І. Чума). Усе ними виконане припало всім до вподоби.

Сольо припало на долю Наді Кизими, яка володіє приємним тембром голосу, а найважніше, вона створює враження, що сцена їй не чужа. Марта Цибик своїм фортепіяновим супроводом дала справжнє музичне оформлення. На квартеті також була помітна рука мист. керівника. На актуальні теми з монологами виступали: Язичинська (тексти власні) і С. Магмет (текст Е-ка).

Магмет має цю прикмету, що створює типа і вдержується в ньому від входу до виходу. Його, як і арт. А. Радванського, треба вважати кращими монологістами під оглядом створених ними типів. Імпреза залишила миле враження.

Д. Дмитрів

ПЛЕНУМ ПРАВЛІННЯ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

українських буржуазних націоналістів, різних недобитків і покидьків з історичних досмітників теж тягнуться до нашої літератури, вони хапають кожен новий твір, щоб знайти в ньому для себе бодай якусь поживу, вони використовують щонайменші наші ідеологічні помилки, щонайменші вагання, а коли не вдається такого знайти, то намагаються здискредитувати чесних художників, то видруковуючи вирвки з наших творів у своїх фінансованих імперіялістичними розвідками брудних виданнях, то славословлячи окремих письменників, то роздуваючи окремі імена. З'являється багато непрошених спеціялістів української літератури, самоназваних селекторів, які складають всілякі збірники - недобірники й антології з наших творів, керуючись при доборі текстів передусім віком авторів, а не значливістю ними написаного, ставлячи на рівень антологічний іноді зовсім юного автора, який написав лиш два - три вірші, а там і геть закинув поетичні свої вправи. Але що тим панам кравцівим, кошелівцям, рейрахманним до справжніх мистецьких цінностей! Їм передусім ідеться про те, щоб облити брудом нашу Радянську Вітчизну, її культуру, спробувати завербувати собі однодумців з-поміж тих, на кого впала меценатська ласка цих куплених - перекуплених панків - підпанків.."

Про Івана Дзюбу Загребельний сказав:

„Багато прикрощів завдав нашій письменницькій організації критик Іван Дзюба як своєю творчістю, так і громадською поведінкою. Ясна річ, така поведінка і творча практика Івана Дзюби була несумісною з статутом Спілки Письменників СРСР, і цілком слушно Київська організація СПУ ухвалила виключити Дзюбу з членів Спілки письменників. Питання про Дзюбу разглядалося Президією СПУ... Як відомо, Президія СПУ вирішила залишити товариша Дзюбу в письменницьких лавах.."

Коли хтонебудь мав хоч тінь сумніву, що з українською літературою в Україні є дуже зле, то доповідь Загребельного і цю тінь усуває.

абв

ДОПОВНЕННЯ ДО ВІСТКИ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ РІДНОЇ ШКОЛИ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

У вістці поданій у „Свободі" ч. 224 з 9 грудня 1969 р. в рубриці „Хроніка Ню Гейвену" під заголовком „Українська Рідна Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького відбула Загальні Збори" пропущено слідуюче: „До Управи Школи увійшли також: Теодор Романюк — скарбник, дир. Теодор Федорович — імпрезовий референт і Петро Корнієнко — член управи".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1970 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва І. Франка — 146-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр.-Амер. Осередку, при вул. 2965 Карпентер. На порядку: вибір делегата на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. взяти участь. — Управа.

PITTSBURGH, Pa. Звичайні збори 53-го Відд. о год. 1-ій по пол. у церковній залі при E. Carson & 7th St. На порядку: вибір делеґатів на 27 конвенцію УНС і інші Відділові справи. Проситься чл. прибути. — В. Сачко, секр.

ГЕМПСТЕД, Н. Й. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 327-ий Відд. о год. 4-ій по пол. в залі Укр. Кат. Церкви при 709 Фронт вул. На порядку: звіти Управи й Контр. Комісії, дискусія над звітами, вибір нової управи на 1970 рік. По річних зборах відбудуться місячні, на яких буде вибір двох делеґатів і їхніх заступників на 27 конвенцію УНС. По зборах: виступ місцевого поета п. М. Костишина, висвітлення фільму із посвячення церкви св. Софії у Римі й перекуска при каві. До участи у зборах всіх своїх членів запрошує Управа Відділу.

У Києві почав виходити новий журнал

Київська „Радянська Україна" з 16 січ. сповістила, що „велика сім'я українських періодичних видань поповнилася ще одним — „Нейрофізіологією". Це науково-теоретичний, єдиний на увесь СССР, журнал, присвячений одній з наймолодших галузів біології, нейрофізіології, що дуже розвивається останніми роками у всьому світі. Цікаві матеріяли там знайдуть не тільки лікарі-психіятри й медики, а й нейрофізіологи, фармакологи, невропатологи, біоніки, навіть кібернетики. Крім того, журнал розрахований на працівників вищих навчальних закладів України, аспірантів і студентів відповідного профілю.

ТАРЗАН, Ч. 6317. Тарзан частує знахурів „солодким" напитком

Так, цей Тарзан є чужинцем, який сидить не з нами, а з вождями! Не звертайте уваги на те, що він хоче! Ми прийшли на зібрання мужів „обія". Він не є мужем „обія" !Боги кажуть мені, що вони не довірятимуть йому!

Сонце гаряче. Вачу, що ви втомилися своїми дискусіями... Хай ваш вибір того, хто головуватиме на ваших зборах, підожде, поки не заспокоїте своєї спраги. Жінки мото-мотів приготовили для вас холодний солодкий-солодкий напиток!

Рахуй до десяти, сотнику Дикий Коте! А тоді — швидко з шнурами!

Мій дідо навахів повинен би бути тут, щоб бути свідком цього, Тарзане!